

Zápisnica č. 277
zo zasadnutia P-SCHEM S dňa 4. júla 2023

Prítomní členovia:

Prezenčne: L. Švorc, V. Milata, M. Halinkovičová, R. Góra, M. Drábik

Online: P. Šimon, Z. Cibulková, I. Šalitroš, J. Moncol', E. Viglašová

Originál prezenčnej listiny je k dispozícii na sekretariáte SCHEM S

Nepřítomní členovia:

M. Jerigová, R. Fišera, R. Oriňaková, D. Gyepesová, M. Procházka (ospravedlnili sa)

Forma zasadnutia: hybridná (prezenčná a aj cez google meet)

Začiatok zasadnutia: 9:35

Ukončenie zasadnutia: 11:10

Program zasadnutia:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia
2. Stav hospodárenia SCHEM S
3. Stanovy SCHEM S – oznámenie od Ministerstva vnútra SR
4. Ceny SCHEM S pre študentov (ŠVK, najlepšie diplomové práce)
5. 75. Zjazd chemikov vo Vysokých Tatrách
6. Chemické horizonty
7. Databáza, web, Newsletter, FB
8. ChemZi
9. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe
10. Rozličné

K jednotlivým bodom:

1. Otvorenie zasadnutia, prezencia

Zasadnutie P-SChemS otvoril a viedol predseda SChemS Ľ. Švorc. V úvode privítal prítomných členov predsedníctva. Niektorí členovia sa vopred ospravedlnili za neúčast' na zasadnutí. **Prezentovalo sa celkovo 9 členov P-SChemS a 1 prizvaný člen (M. Drábik).**

2. Stav hospodárenia SChemS

Hospodárka SChemS M. Halinkovičová dala na vedomie, že začali nabiehať na účet financie z príspevkov 2% daní. Bolo uzatvorené účtovníctvo za rok 2022 a následne na to bolo podané daňové priznanie (tento rok nám vyšla daň za rok 2022 v hodnote 267,46 € - uhradené). Ešte ostáva štatistický úrad - ten je v štádiu riešenia.

3. Stanovy SChemS – oznámenie od Ministerstva vnútra SR

Ľ. Švorc potvrdil prijatie listu zo Sekcie verejnej správy MV SR týkajúci sa **zmeny stanov a členov štatutárneho orgánu občianskeho združenia**. V liste sú uvedené **pripomienky, ktoré je potrebné zapracovať** do textu a upravené Stanovy SChemS opätovne predložiť v 2 originálnych rovnocenných hodnoteniach. Po doručení podkladov bude MV SR môcť prísúpiť k vzatiu stanov združenia na vedomie a zapísať zmenu údajov do registra mimovládnych neziskových organizácií. Ľ. Švorc členom predsedníctva uviedol jednotlivé pripomienky. List obdržali aj podpredsedovia SChemS P. Šimon a M. Jerigová.

4. Ceny SChemS pre študentov (ŠVK, najlepšie diplomové práce)

V rámci každoročného udeľovania **Ceny za najlepšiu diplomovú prácu v odbore Chémia** boli doposiaľ vyhodnotené len žiadosti od **FCHPT STU**, kde bolo prihlásených celkovo 7 diplomových prác (Sokolová, Kulíšková, Nemčovič, Bednárová, Malinová, Ďurík, Zajaček). Víťazkou sa stala **Ing. Martina Bednárová** (školiťel' Ing. Michal Hatala, PhD.) s diplomovou prácou s názvom „*Príprava a charakterizácia disperzií biocharu pre tlač vrstiev využitelných v oblasti elektrochemických senzorov*“. Ľ. Švorc odovzdal víťazke diplom SChemS a poukážku v hodnote 100 € na nákup v internetovom obchode Alza. V súčasnosti sa čaká na nominácie od Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach. Vzhľadom na rekonštrukciu budovy na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave budú štátne záverečné skúšky prebiehať v auguste a aj nominácie na Ceny za najlepšiu diplomovú prácu v odbore Chémia budú dodané v tomto termíne. Informovala o tom E. Viglašová.

5. 75. Zjazd chemikov vo Vysokých Tatrách

Ľ. Švorc v mene organizačného výboru informoval o aktuálnom stave príprav **75. Zjazdu chemikov vo Vysokých Tatrách**. Pred časom boli oslovení garanti jednotlivých sekcií s prosbou o motivovanie kolegov a doktorandov na pracoviskách a v odborných skupinách na účasť na zjazde. Taktiež, aby nominovali a oslovili aspoň jedného doktoranda alebo mladého vedeckého pracovníka do 30 rokov na účasť v súťaži o Cenu Marty Sališovej (aj v záujme zachovania vyššej diverzity tém). Ľ. Švorc ďalej uviedol, že prevzal **balík od EuChemS s propagačnými materiálmi na zjazd** (šnúrky na krk a iné). Balík je umiestnený na sekretariáte SChemS. Ľ. Švorc taktiež apeloval na členov P-SChemS, aby ešte skúsili motivovať svojich kolegov a doktorandov

na účasť na tohtoročnom zjazde. **Termín registrácie na zjazd a uhradenia vložného bol predĺžený do 10.7.2023.**

6. Chemické horizonty

I. Šalitroš informoval o najbližších (jesenných a zimných) termínoch prednáškového cyklu Chemické horizonty, na ktoré boli oslovení **Mgr. Jela Nociarová, PhD.** (prednáška o Chemickej olympiáde a Letnej škole chemikov; predpokladaný termín prednášky: september 2023), **prof. Ing. Peter Tomčík, PhD.** z Katedry chémie Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku (predpokladaný termín prednášky: október 2023), a **Ing. Michal Májek, PhD.** (držiteľ prestížneho grantu ERC a Vedec roka SR 2022 v kategórii Mladý vedecký pracovník; predpokladaný termín prednášky: november 2023).

7. Databáza, web, Newsletter, FB

E. Švorc predložil informácie od M. Procházku.

Štatistiky z databázy:

- SChemS aktuálne eviduje 884 členov (z toho 38 čestných členov).
- Stránka schems.sk má priemernú návštevnosť okolo 3000 návštevníkov za mesiac.
- Najčastejšie navštevované stránky sú okrem hlavnej stránky aj konferencie, kontakt, Chemické horizonty a ChemZi.
- Publikované články/novinky majú priemernú čítanosť v rozsahu od 50 do 100 v priebehu pár dní od zverejnenia. Časom samozrejme stúpa.

E. Švorc v mene M. Procházku apeloval na **častejšie zverejňovanie článkov na web SChemS** (aspoň 4 v každom mesiaci resp. 1 za týždeň) a dopĺňanie zoznamu konferencií, možno aj takých, kde SChemS nie je priamo organizátorom alebo spoluorganizátorom, ale mohli by byť zaujímavé pre chemickú komunitu.

Na stránke <https://schems.sk/newsletter/> je zoznam všetkých **Newsletterov**, ktoré boli odoslané členom SChemS, ich čítanosť sa pohybuje na úrovni 40%.

V júni 2023 došlo **k aktualizácii PHP na verziu 8.1**, ktorú spravil M. Procházka v spolupráci s Výpočtovým strediskom SAV. Na webovej stránke SChemS (vrátane zjazdovej stránky) sa vyskytlo niekoľko drobných problémov, ktoré však už boli odstránené a na niektorých sa ešte pracuje (napr. odosielanie emailov s novým heslom do databázy).

E. Švorc priebežne uverejňuje príspevky **o aktivitách SChemS na FB**. Členov P-SChemS požiadal o zasielanie materiálov na zverejňovanie. V súčasnosti evidujeme 918 sledovateľov nášho FB.

8. ChemZi

Aktuálne sa pracuje na novom čísle **ChemZi 19/1 2023**, pričom deadline na zasielanie príspevkov je 1.8.2023. V mene šéfredaktora D. Veliča o tom informoval V. Milata.

9. Informácie zo SNK IUPAC, EuChemS, Chemistry Europe

M. Drábik informoval o **zasadnutí SNK IUPAC**, ktoré sa uskutočnilo **23.5.2023 o 13:00** na sekretariáte SChemS (ZOOM meeting od 13:30). Zápisnica zo zasadnutia je k dispozícii na https://schems.sk/wp-content/uploads/SNK_2023_Zapisnica.pdf. Vychádzajúc z programu

zasadnutia, obsahu rokovania o vybraných bodoch a zápisu o týchto bodoch v zápisnici M. Drábik predložil nasledovné požiadavky na P-SChemS:

- Pomocou informačných kanálov SChemS zaslať predsedom OS výzvu na **navrhovanie kandidátov na členstvo v SNK IUPAC**. Návrhy je možné zasielať priamo na adresu drabik@fns.uniba.sk, do 30.10.2023.
- Požiadal o schválenie dotácie na **finančné zabezpečenie vydania brožúry "Stručný prehľad záväzných názvosloví v chémii"**, v sume **300 €**, podľa kalkulácie nákladov SCHK (korešp. V. Milata a V. Dzivák). **Prítomní členovia P-SChemS dotáciu schválili.**

V súvislosti s organizáciou Valného zhromaždenia IUPAC v Prahe v roku 2029, na ktorej spoluorganizácii sa v prípade úspešného uchádzania sa má podieľať aj naša spoločnosť L. Švorc informoval o prvom hodnotení žiadosti zo strany IUPAC (informácia od prof. J. Vohlídala), kde sa majú zohľadniť niektoré formálne aspekty žiadosti (konečný termín na opravu bol do 28.6.2023).

V rámci agendy **EuChemS** L. Švorc informoval o **mimoriadnom online zasadnutí Valného zhromaždenia EuChemS**, ktoré sa uskutočnilo **26. mája 2023 o 14:30**. Na tomto zasadnutí bol formálne prijatý **nový štatút EuChemS**. Hlasovania sa zúčastnilo 40 členských spoločností. Celkovo bolo odovzdaných 93 hlasov, s výsledkom: 92 „za“ a 1 „proti“ prijatiu nového štatútu. V rámci SChemS za prijatie nového štatútu EuChemS hlasovali R. Oriňaková a L. Švorc.

L. Švorc predložil vybrané informácie od R. Oriňakovej týkajúce sa niektorých záverov zo zasadnutia **EuChemS Executive Board** konaného dňa 16.6.2023:

- Vzhľadom na hodnotu ročných služieb poskytovaných spoločnosťou Wiley pre EuChemS (približne 12 000 EUR) bolo dohodnuté, že Wiley dostane až 6 bezplatných registrácií na pravidelné ECC a reklamný priestor v časopise EuChemS.
- EuChemS organizovala úspešný vedecko-politický workshop v Európskom parlamente 25. mája 2023 s názvom „*The role of Chemicals in our daily life: The Phosphorus element – feeding the world and beyond*“. Podujatie moderovala europoslankyňa Maria Spyraiki a predsedala mu Evamarie Hey-Hawkins z Lipskej univerzity.
- Vyšlo **prvé číslo EuChemS Magazine Plus**;
- Počas otvorenej výzvy boli prijaté dve nominácie na dve voľné miesta na volených členov výkonnej rady na funkčné obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027: **Peter Szalay** - nominovaný Maďarskou chemickou spoločnosťou, **Aura Tintaru** - nominovaná Francúzskou chemickou spoločnosťou.
- Prvýkrát sa zišiel *International Award Committee for EuChemS Gold Medal* (IACM). Za predsedu bol zvolený Joachim Sauer. Výkonná rada súhlasila s odporúčaním IACM udeliť zlatú medailu EuChemS 2024 Avelino Corma-ovi, ktorý bude pozvaný na úvodnú prednášku na 9. Chemickom kongrese EuChemS v Lisabone.
- Výkonná rada súhlasila s odporúčaním *Medzinárodného výboru pre udeľovanie ceny EuChemS Lecture Award* (IACL) udeliť cenu EuChemS Lecture Award za rok 2022 *Athine Anastasaki*, ktorá bude pozvaná na plenárnu prednášku na 9. Chemickom kongrese EuChemS v Lisabone.
- **Nadchádzajúce aktivity EuChemS:**
 - EuChemS Magazine Plus (EM+), druhé číslo,
 - IUPAC v Haagu, august 2023 - EuChemS bude mať výstavný stánok na konferencii IUPAC Chains,
 - Federácia európskych biochemických spoločností kontaktovala EuChemS pre prípadnú

spoluprácu - plánované stretnutie,
- Východné stretnutia EuChemS, október 2023 - **P-SChemS schválilo účasť R. Oriňakovej na EuChemS Annual Meetings, ktoré sa uskutočnia v dňoch 12.-13. októbra 2023 v Larnaca (Cyprus).**

L. Švorc v mene R. Fišeru informoval o novinkách v rámci agendy **Chemistry Europe**. Víťazkou ceny „*EurJIC–Wöhler Young Investigator Prize*“ sa stala **Dr. Felicitas Lips** z University of Münster v Nemecku. Táto medzinárodná cena sa udeľuje mladým vedcom za vynikajúcu vedeckú publikáciu v oblasti anorganickej chémie. Tohtoročné ocenenie dostala Dr. Lips za publikáciu z roku 2022: „*Synthesis and Reactivity of a Neutral Homocyclic Silylene*“ (Angew. Chem. Int. Ed. 2022, 61, e202114485). Najbližšia výzva na toto ocenenie bude vyhlásená v roku 2025, pričom nominácie bude možné predložiť do polovice roka 2024. Časopis *EurJIC – European Journal of Inorganic Chemistry* patrí medzi popredné časopisy z oblasti anorganickej chémie, ktorý v roku 2022 oslávil 25. výročie založenia.

10. Rozličné:

- a. L. Švorc upozornil na list, ktorý SChemS obdržala od spoločnosti advokátskej spoločnosti VAVRO LEGAL, s.r.o. Týka sa **upozornenia na povinnosť zápisu do registra partnerov verejného sektora, ktorá sa vzťahuje na vydavateľov periodických publikácií (s výnimkou vedeckých publikácií) a prevádzkovateľov spravodajských webových portálov** (v zmysle § 12 zákona č. 265/2022 Z. z.). V opačnom prípade hrozí riziko vymazania z evidencie Ministerstva kultúry SR a zároveň riziko uloženia sankcie za nesplnenie zákonom stanovených povinností. VAVRO LEGAL, s.r.o., ktorá sa okrem iného špecializuje aj na register partnerov verejného sektora, nám v tomto smere ponúka možnosť spolupráce a **zápis do registra dokáže zabezpečiť za zvýhodnenú sadzbu vo výške 170 € bez DPH**, pričom táto ponuka platí **do 31.8.2023**. Členovia P-SChemS sa v tejto súvislosti zhodli na oslovení šéfredaktora Redakčnej rady ChemZi D. Veliča so žiadosťou o vyjadrenie (diskusia o pojme: „periodická publikácia“).
- b. Čestný predseda SChemS a zároveň predseda RSVS V. Milata informoval o **Jarnej konferencii RSVS pri SAV**, ktorá sa uskutočnila dňa 25.5.2023 o 14:00 v zasadačke pavilónu lekárskeho ústavu Ústavu molekulovej fyziológie a genetiky SAV a paralelne online cez Google Meet. Jedným z bodov rokovania bol aj **rozpis príspevkov na financovanie v rámci projektov spolupráce uzatvorených medzi vedeckými organizáciami SAV a vedeckými spoločnosťami. V rámci spolupráce medzi CHÚ SAV, v.v.i. a SChemS bola na rok 2023 pridelená suma 3805 €**. Na konferencii sa online formou zúčastnil aj L. Švorc.
- c. L. Švorc informoval o „**Seminári o zdravých potravinách**“, ktorý sa uskutočnil dňa 25.5.2023 o 9:00 v priestoroch SCHK FCHPT STU v spolupráci SChemS, OS Potravinárska chémia a Ústavom potravinárstva a výživy FCHPT STU. Za organizáciu a priebeh seminára zodpovedal predseda OS Potravinárska chémia doc. Kreps.
- d. L. Švorc dal na vedomie, že novovzniknutá OS Prírodné a syntetické zeolity v spolupráci s Oddelením organickej technológie, katalýzy a ropy FCHPT STU organizovali **odborný seminár** s názvom „**Prírodné a syntetické zeolity na Slovensku 2023**“. Seminár sa uskutočnil dňa 13.6.2023 v priestoroch SCHK FCHPT STU. Za organizáciu a priebeh seminára zodpovedal predseda OS Prírodné a syntetické zeolity doc. Hudec.

- e. Ľ. Švorc informoval o oslavách pri príležitosti **70 rokov od založenia Chemického ústavu SAV, v.v.i.**, na ktorej naša spoločnosť udelila **Medailu SChemS** tejto vrcholnej vedeckej inštitúcii na Slovensku. Galavečer sa uskutočnil **6.6.2023 o 16:00 v konferenčnej sále hotela Sorea Regia**. Zároveň bol dlhoročnému členovi P-SChemS **V. Mastihubovi** odovzdaný **Pozdravný list SChemS pri príležitosti životného jubilea 60 rokov a prácu v P-SChemS**. Osláv sa z P-SChemS zúčastnili Ľ. Švorc, M. Jerigová a V. Milata.
- f. Dňa 23.6.2023 **SAV oslavovala 70. výročie založenia** v Novej budove Slovenského národného divadla. Slávnostného podujatia sa zúčastnili viacerí členovia SChemS. Pri tejto príležitosti bude SAV od SChemS udelená **Zlatá medaila SChemS**.
- g. Ľ. Švorc členom P-SChemS oznámil, že **Nadácia SPP neschválila projekt** s názvom: **LŠCH - Letná škola chemikov 2023** (podávala J. Nociarová) v rámci **3. kola Programu podpory partnerstiev 2023**. Bolo predložených 224 žiadostí, v ktorých žiadatelia požadovali celkovú sumu o výške 2 440 436,17 €. Správna rada Nadácie SPP podporila 120 projektov v sume 495 252 €. Následne bola **spoločnosti JAVYS, a.s. (Jaslovské Bohunice) podaná podobná žiadosť o poskytnutie finančného príspevku** na organizáciu 46. ročníka LŠCH 2023, ktorá sa uskutočnila na Fakulte prírodných vied UMB v Banskej Bystrici v termíne 2.7. – 14.7. 2023. Dňa 29.6.2023 bolo spoločnosťou JAVYS dané na vedomie, že žiadosti SChemS **bolo vyhovené v podobe pridelenia finančného daru v hodnote 1000 €**.
- h. Ľ. Švorc tlmočil správu od predsedu OS Chémia dreva, papiera a celulózy doc. Tiňa ohľadom konferencie **7th International Congress Chemistry for Cultural Heritage**, ktorá sa bude konať v roku 2024 na Bratislavskom hrade. Konferencia bude organizovaná pod hlavičkou EuChemS a spoluorganizátorom bude aj SChemS.
- i. Ľ. Švorc informoval o možnosti nominovať kandidáta zo Slovenska na cenu „**Ignaz L. Lieben Award**“, ktorú každoročne **vyhlasuje Rakúska akadémia vied**. Prihlásiť sa môžu mladí vedeckí pracovníci s významnými vedeckými úspechmi so zameraním na molekulárnu biológiu, chémiu a fyziku. Uchádzač musí byť absolventom doktorandského štúdia (titul PhD.) vo veku do 40 rokov a trvalo pôsobiť v jednej z týchto krajín: Rakúsko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Česká republika, Slovensko, Slovinsko, Maďarsko. Uzávierka je do 5. septembra 2023 a online formulár je k dispozícii na <https://stipendien.oeaw.ac.at/en/preise/naturwissenschaften-medizin-und-mathematik/ignaz-l-lieben-award>. Víťaz získa hotovosť 36.000 USD.
- j. **SChemS bude participovať ako partner na XXXVII. Seminári pre stredoškolských učiteľov prírodovedných predmetov** s podtitulom „**Spojení s prírodou?**“, ktorý sa uskutoční v dňoch 24.-25.8.2023 na FCHPT STU v Bratislave. Informoval o tom Ľ. Švorc, ktorý na otvorení seminára prednesie prezentáciu o hlavných úlohách SChemS. Účastníci semináru (prihlásilo sa viac ako 70 učiteľov z celého Slovenska) dostanú aj propagačné materiály našej spoločnosti (ChemZi) a členské prihlášky. SChemS zároveň **podporí túto akciu sumou 100 €** (na nákup visačiek a pod.). Logo SChemS bude uvedené aj v učebnom texte zo seminára (evidované ako vysokoškolská učebnica vydaná v domácich vydavateľstvách), ktorý je určený študentom 1. ročníka Bc. štúdia a odporúča sa študentom vyšších ročníkov na technických vysokých školách, taktiež aj stredoškolským učiteľom na skvalitňovanie vyučovania prírodovedných predmetov.
- k. Ľ. Švorc dal na vedomie, že v stredu **22. novembra 2023 sa na FCHPT STU uskutoční 25. ročník študentskej vedeckej konferencie (ŠVK) pod názvom "Chémia a**

technológie pre život". Na ŠVK sa predpokladá účasť študentov z viacerých vysokých škôl zo Slovenska a Českej republiky. SChemS prevezme nad ŠVK záštitu a podobne ako predchádzajúce roky udelí 2 ceny SChemS, a to za **najlepšiu prácu v oblasti chémie** a za **najlepšiu prácu v oblasti aplikovanej chémie**. Víťazi dostanú diplom a poukážky na nákup v Alze.

- l. SChemS vyjadrilo **úprimnú sústrasť nad stratou** významnej osobnosti slovenskej chémie, zakladateľa Ústavu anorganickej chémie SAV a Čestného člena Slovenskej chemickej spoločnosti, **Ing. RNDr. Miroslava Zikmunda, CSc.** (*26.12.1921, †23.6.2023). Posledná rozlúčka s pánom doktorom bola dňa 27.6.2023 o 16:15 v bratislavskom krematóriu, aj za účasti mnohých členov SChemS.
- m. Ľ. Švorc v mene Organizačného výboru zjazdu navrhol ad hoc udeliť **P. Čekanovi Ďakovný list SChemS za dlhodobú popularizáciu chémie a podporu chemickej komunity na Slovensku. P-SChemS tento návrh podporilo.**
- n. V. Milata informoval o **Medaile Daniela Belluša**, ktoré boli pred časom objednané v Mincovni Kremnica v počte 20 ks, pričom sľúbený termín dodania bol do konca júna 2023. O presnom čase doručenia nás budú informovať.
- o. M. Drábik požiadal o **finančný príspevok pre účasť slovenského reprezentanta na prezentovaní "BID IUPAC GA and Congress 2029"**, prezentujúci - I. Lacík, počas IUPAC GA 2023, Haag, 23. a 24. augusta 2023. BID pripravili a návrh predkladajú spoločne národné komitety a chemické spoločnosti SR a ČR. Schválenie príspevku bolo odložené nakoľko treba upresniť údaje v "členskej karte SChemS" I. Lacíka.
- p. Zoznam nových členov SChemS (bez uvádzania členských čísel): Pinkeová Andrea, Kurjan Jakub, Barath Peter, Láska Milan, Kreps František, Serbin Rastislav, Sotáková Ivana, Slaný Michal (ešte neuhradil poplatky), Sihlovec Filip, Sajjadi Mir Saeed, Hudec Pavol, Hornáček Michal (ešte neuhradil poplatky), Izsák Lívia, Mališová Miroslava, Božena Vasilkovová, Bajcura Martin, Mičová Romana, Lalahová Terézia, Bielková Zuzana, Červeňáková Michaela, Magyarová Zuzana, Baláž Matej, Schniererová Karin (ešte neuhradila poplatky), Čičvák Tomáš (uhradil len členské, chýba zápisné), Petrovičová Simona (ešte neuhradila poplatky), Buziková Michaela, Fulín Michal, Števuľová Renáta, Hojová Lucia, Burda Cyril, Malenková Jana, Kožárová Bibiána, Štulajterová Martina, Dakošová Olívia, Pavelek Denis, Koperová Dominika.

V Bratislave dňa 17.8.2023

prof. Ing. Ľubomír Švorc, DrSc.
predseda SChemS